

[Erik Eriksen.]

følge det Raad, jeg har givet ham: kvittere § 8, som han har udformet den her, kan han faa Samarbejde med os. Hvis han fastholder disse Bestemmelser, kan jeg sige, at saa er vi ikke indstillet paa at gaa i Forhandling med ham om Ophøjelse til Lov af det Lovforslag, han her har fremsat.

Victor Larsen: Det Forslag til en ny Statshusmandslov, som her er fremsat, betegner et eklatant Brud paa hidtil gældende Retspraksis i dette Land. Lovforslaget er et Ekspropriationsforslag af haardeste Karakter, ligefrem brutalt og kynisk i sin Udformning, det alvorligste Angreb paa Ejendomsretten, som nogen Sinde er forelagt den danske Rigsdag af nogen Minister. Administrationen af Danmarks Jord lægges herefter stort set ind under Landbrugsministeren, Jordlovsudvalget, Husmandsbrugskommissionerne og Tremandsudvalgene. Man fratager simpelt hen langt over 30 000 Ejendomsbesiddere Dispositionsretten over deres retmæssige Ejendom. Noget saadant er i alt Fald aldrig før set her i Danmark. Det, der her er forelagt, er en voldsom Udfordring, en Bombe under Bestræbelserne for at skabe et taaleligt Samarbejde Partierne og de forskellige Samfundslag imellem.

Naar Landets Statsminister Gang paa Gang, sidst ved Aarsskiftet og ved Journalistforbundets Aarsfest, i varme og smukke Taler har kaldt paa alle gode Kræfters Medvirken for at genrejse Landet, maa jeg sige, at jeg har baade troet paa og haabet paa, at der var Alvor og Vilje bag disse Taler, disse Opfordringer til Nationen. For os Konservative er Tanker som disse jo ikke nye. Gennem Aar kan jeg godt sige, før Valg, under Valg og efter Valg har vi arbejdet for, at et virkeligt Samarbejde maatte kunne etableres mellem betydende Kræfter og Partier i dette Land. Men hvad mener man saa med fra Regeringens Side at møde frem med et Forslag som dette, der efter hele sit Indhold, med Hensyn til det, der betyder noget i Lovforslaget, vil skabe den største Bitterhed inden for Landbruget, og om hvilket man udtrykkeligt ved, at Det konservative Folkeparti betragter det som et Slag i Ansigtet, aldeles uforeneligt med alt det, vi betragter som Nerven i hele vor Samfundsstruktur, et Lovforslag, om hvilket Regeringen ved saa aldeles udmærket, at det aldrig faar vor Tilslutning. Mener Regeringen virkelig, at et Samarbejde paa bred Basis etableres ved, at man fremsætter Lovforslag som dette? Tror man,

at den Samarbejdspolitik, som den højtærede Statsminister ønsker, fremmes ved, at det første Forslag, der forelægges efter Statsministerens Samarbejdstale paa Skydebanen, er et Forsøg paa at gennemføre Principper, som de Partier, man saa ivrigt opfordrer til at vise Samarbejdsvilje, altid har været klare og bestemte Modstandere af? Er det den højtærede Statsministers Opfattelse, at han vil drive Samarbejde paa den Maade, at han snart søger Forslag gennemført, hvortil Kommunisternes Stemmer er nødvendige, og snart vil appellere til Samarbejde paa en bredere Front?

Grundregelen i Lovforslagets § 8 er, at Staten, naar en Ejendom med over 25 000 Kr.s Grundværdi skifter Ejer, har Ret til at kræve Jord afgivet fra Ejendommen. Dette skal ske efter en bestemt Skala, begyndende med, at 10 pCt. af Grundværdien skal afleveres indtil 40 000 Kr.s Grundværdi, ved 50 000 Kr.s Grundværdi skal afleveres 12 pCt., ved 100 000 Kr.s Grundværdi 30 pCt., og ved en Grundværdi af 180 000 Kr. og derover kræves afleveret 50 pCt. Det betyder paa Dansk, at herefter maa intet Landbrug i Danmark være paa mere end 30 Tdr. Land middelgod Jord, naar det skal være fri Ejendom vel at mærke. I saa hurtigt et Tempo, som man overhovedet kan overkomme det, skal alle Landbrug over den nævnte Grænse bringes ned til denne Grænse. Den Ejer, som har en Landejendom under 25 000 Kr.s Grundværdi, er fri Mand med fri Raadighed over sin Ejendom, medens Ejeren med en Ejendom over 25 000 Kr.s Grundværdi, maa finde sig i Statens Indgriben. Hvilket Retfærdighedsprincip der her er lagt til Grund, er ikke let at faa Øje paa. Forholdet er nemlig det, at der simpelt hen ingen som helst Retfærdighed er i dette. Det er ganske vilkaarligt, det er et tilfældigt Tal, der angiver en Grænse, som imidlertid har den allerstørste Betydning.

Hvad mener man f. Eks. om, at to Landmænd ejer 2 Ejendomme ganske ens, den ene blot vurderet til lidt under 25 000 Kr.s Grundværdi, den anden til lidt over. Den ene Ejer rammes ikke, den anden er underkastet Lovens Vilkaarlighed, for her er nemlig Tale om Vilkaarlighed. Der siges intet om, hvor man vil tage Jorden, eller hvilken Jord man vil tage, der siges kun ganske raat, at man tager den.

Værre endnu bliver det imidlertid, naar man gør sig klart, at den samme Ejendom snart er underkastet denne Lov, snart er fri. Den Ejendom, som efter 1936-Vurderingen er vurderet til lidt under 25 000